

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра організації обліку та аудиту

Пояснювальна записка

до дипломної роботи
на здобуття ступеня вищої освіти магістр

на тему: «Методика й організація бухгалтерського обліку та аудит виробництва продукції зернових культур (на матеріалах товариства з обмеженою відповідальністю «Райз-Схід» Лохвицького району)»

Виконав: здобувач вищої освіти
ступеня магістр, 2 курсу групи 2
за освітньо-професійною програмою
«Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
очної форми навчання
Кужельова Ю.М.
Керівник: Мац Т.П.
Рецензент: Лега О.В.

Полтава – 2018 року

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Факультет обліку та фінансів

УДК 657

Кужельова Юлія Миколаївна

МЕТОДИКА Й ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА
АУДИТ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Автореферат
дипломної роботи на здобуття
ступеня вищої освіти магістр

Полтава 2018

Дипломною роботою є рукопис

Робота виконана в Полтавській державній аграрній академії на кафедрі організації обліку та аудиту факультету обліку та фінансів

Науковий керівник

кандидат економічних наук, доцент

Мац Тетяна Павлівна,

Полтавська державна аграрна академія

доцент кафедри організації обліку та аудиту

Рецензент

Лега Ольга Василівна

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку

Полтавська державна аграрна академія

Захист відбудеться «20» грудня 2018 р. о 9.30 годині на засіданні екзаменаційної комісії у ПДАА за адресою: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3, навчальний корпус 4, аудиторія 434

*Відповідальний за
нормо-контроль*

С. В. Тютюнник

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Виробництво є одним із основних процесів господарської діяльності підприємства. Процес виробництва являє собою, з одного боку, процес виробничого споживання засобів, предметів праці та самої праці, а з іншого – одержання нової продукції (робіт чи послуг).

Основною метою обліку виробництва є своєчасне, повне, вірогідне відображення фактичного розміру і складу витрат та контроль за використанням всіх видів виробничих ресурсів, а також обсягу виробленої продукції (наданих робіт чи послуг) в натуральних та грошових вимірниках.

Рослинництво як галузь господарства характеризується низкою особливостей. Воно визначається, з одного боку, впливом природних факторів, з другого – соціальних, які необхідно враховувати при організації бухгалтерського обліку. Такою особливістю є те, що земля – один із основних засобів виробництва, тоді як у промисловості вона – лише територія, місце, на якому розташоване підприємство. На відміну від інших засобів, які у процесі виробництва поступово зношуються, внаслідок чого їх через певний проміжок часу необхідно замінювати новими, земля є незмінним засобом виробництва. При раціональному використанні вона не тільки не зношується, а навпаки – підвищує свою родючість. Стан виробництва характеризується ефективністю, ступенем використання досягнень науково-технічного прогресу, місцем і роллю робітника у виробничому процесі. В умовах обмеженості ресурсів і досягнення планової ефективності виникає потреба постійного порівняння понесених витрат і отриманих результатів.

Витрати, які мають вагоме місце в процесі формування виробничої собівартості продукції та встановленні ціни, відіграють центральне місце у дослідженнях напрямів підвищення прибутковості та рентабельності виробництва. Відсутність єдиного підходу до вибору методу обліку витрат не в повній мірі відповідає сучасним вимогам системи управління.

Однак, незважаючи на значні наукові напрацювання, проблема групування витрат за окремими видами виробництв в сільськогосподарських підприємствах залишається нерозв'язаною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дипломна робота виконується в межах затвердженої програми науково-дослідних робіт кафедри організації обліку та аудиту за темою «Науково-методичні засади обліку та аудиту в умовах євро інтеграційних процесів».

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення нормативно-правових аспектів та обґрунтування теоретичних положень і діючої теорії й практики обліку і аудиту витрат виробництва продукції зернових культур, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і аудиту витрат виробництва продукції зернових культур.

Для досягнення поставленої мети в процесі дослідження сформульовано наступні завдання:

- узагальнити методику бухгалтерського обліку витрат виробництва та виході продукції зернових культур;

- узагальнити сучасні методичні прийоми бухгалтерського обліку витрат виробництва та виході продукції зернових культур;
- проаналізувати облікову політику та організацію обліку на підприємстві;
- дослідити документальне забезпечення бухгалтерського обліку витрат виробництва та виході продукції зернових культур;
- розробити пропозиції з удосконалення форми регістрів синтетичного та аналітичного обліку витрат виробництва та виході продукції зернових культур;
- критично оцінити розкриття та відображення інформації щодо витрат виробництва та виході продукції зернових культур;
- визначити мету та завдання та організація аудиту витрат виробництва та виході продукції зернових культур;
- провести узагальнення результатів аудиторського дослідження.

Предмет і об’єкт дослідження. Предметом дослідження є методика та організація обліку і аудиту, витрат виробництва та виході продукції зернових культур на підприємствах сфери послуг й аналізу їх фінансового стану в умовах інфляції і ризику.

Об’єктом дослідження є процес обліку наявності і руху витрат виробництва та виходу продукції зернових культур у тоаристві з обмеженою відповідальністю «Райз-Схід» Лохвицького району Полтавської області.

Методи дослідження. Основою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії. Для реалізації поставлених завдань дослідження використовувались такі методи: діалектичний метод пізнання та теоретичного узагальнення – для комплексного дослідження питань бухгалтерського обліку виробничих запасів; групування та статистичних порівнянь – для оцінки стану витрат на виробництво продукції зернових культур; аналізу і синтезу - для узагальнення інформації щодо забезпечення підприємств виробничими запасами; абстрактно-логічний – для теоретичного узагальнення сутності та змісту виробничих запасів і формування висновків; індукції та дедукції – для уточнення понять «витрати». Результати досліджень зображенні з використанням схематичних та графічних методів.

Дослідження проводились на базі вивчення та аналізу наукових, літературних джерел статистичних, літературних та періодичних видань вітчизняних авторів стосовно обраної тематики та сукупності теоретичних, організаційних і методичних засад з обліку і аудиту витрат виробництва і виходу продукції зернових культур підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів. У процесі проведеного дослідження отримано результати, яким характерна наукова новизна:

- узагальнення полягає в обґрунтуванні шляхів покращення обліку і аудит витрат виробництва та виходу продукції зернових культур, розробці теоретичних і практичних рекомендацій щодо оптимізації обліку та аудиту витрат виробництва та виходу продукції на досліджуваному підприємстві;
- на підприємстві запропоновано проводити розрахунок беззбиткового

обсягу виробництва зернових культур, що дозволить прогнозувати обсяги реалізації продукції для підвищення рівня прибутковості галузі.

Практичне значення одержаних результатів полягає у впровадженні основних положень дипломної роботи в практичну діяльність досліджуваного підприємства, що дасть змогу суттєво прискорити розрахунок фінансових результатів, підвищити аналітичність обліку.

Окремі пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення обліку і аудиту виробництва продукції зернових культур можуть бути рекомендовані до впровадження в сільськогосподарських підприємствах.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження доповідалися й одержали позитивну оцінку на 1 всеукраїнській конференції а саме: III Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю» (Полтава, ПДАА 2018 рік).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 2 наукові праці, в тому числі: 2 тези у матеріалах конференцій.

Структура та обсяг дослідження. Дипломна робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел, що нараховує 82 найменувань, містить 13 таблиць, 6 рисунків, 10 додатки. Основний зміст викладено на 109 сторінках друкованого тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дипломної роботи, відображено мету, основні завдання, об'єкт і предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення, наведено дані про апробацію одержаних результатів.

У першому розділі «**Методичні основи бухгалтерського обліку витрат виробництва продукції зернових культур**» проведено дослідження економічного змісту та класифікації обліку витрат виробництва, досліджено нормативно-правове забезпечення обліку витрат виробництва продукції зернових культур, розглянуто сучасні методичні прийоми обліку витрат виробництва продукції рослинництва.

Виробництво є одним із основних процесів господарської діяльності підприємства. У процесі виробництва використовують природні ресурси, сировину, матеріали, паливо, енергію, трудові ресурси, основні засоби і одержують готову продукцію, яку потім реалізують. Характерною особливістю цього процесу є формування витрат виробництва продукції, що становлять її виробничу собівартість. До витрат виробництва відносять витрати, обумовлені технологією виробництва, які перебувають у залежності від обсягу випущеної продукції і складають її речову основу.

Витрати – це використані у процесі виробництва різні речовини і сили природи на виготовлення нового продукту праці. В умовах товарного

виробництва грошовий вираз суми витрат на виготовлення конкретного продукту називають собівартістю. Зміст термінів витрати і собівартість поєднується в понятті «витрати виробництва».

В економічній літературі можна знайти різні підходи щодо класифікації витрат. Так, С. Ф. Голов виділяє три напрями класифікації витрат: за оцінкою запасів і визначенням фінансових результатів, за прийняттям рішень, за контролем виконання.

Узагальнену класифікацію витрат за найбільш поширеними і важливими ознаками наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Класифікація витрат підприємства за різними ознаками

Ознаки	Елементи класифікації
За місцем виникнення	Витрати виробництва; цеху; дільниці
За видами продукції (робіт, послуг)	Витрати на вироби; на групи однорідних виробів; на замовлення
За єдністю складу витрат	Одноелементні витрати; комплексні витрати
За способами перенесення вартості на продукцію	Прямі витрати; непрямі витрати
За функціями управління	Виробничі витрати; невиробничі витрати
За ступенем впливу обсягу виробництва на рівень витрат	Змінні витрати; постійні витрати
За календарним періодом	Поточні витрати; довгострокові витрати; одноразові витрати
За доцільністю здійснення	Продуктивні витрати; непродуктивні витрати
За видами витрат	Витрати за економічними елементами; за статтями калькуляції
За визначенням відношення до собівартості продукції	Прямі витрати; витрати періоду
За ступенем впливу на основні бізнес-процеси	Чутливі витрати; нечутливі витрати
За рівнем контролюваності	Контрольовані витрати; неконтрольовані витрати
Залежно від прийняття рішення	Релевантні витрати; нерелевантні витрати
За відношенням до технологічного процесу	Основні витрати; накладні витрати
За статтями калькуляції	Сировина і матеріали; покупні вироби, напівфабрикати, послуги та роботи виробничого характеру; паливо та енергія на виробничі цілі; основна заробітна плата виробничих робітників; додаткова заробітна плата виробничих робітників; відрахування на соціальні потреби виробничих робітників; витрати на підготовку та освоєння виробництва; загальновиробничі витрати; витрати через брак; інші виробничі витрати

Виробничі витрати включаються в собівартість вироблюваної сільськогосподарської продукції (робіт, послуг) відповідно до вимог, наведених в П(С)БО 16 «Витрати». Витрати, що включаються до собівартості сільськогосподарської продукції, групуються за економічним змістом за

наступними елементами: матеріальні витрати (за винятком вартості зворотних відходів); витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизацію основних засобів; інші витрати.

Отже, можемо зробити що облік витрат виробництва, облік собівартості продукції являється визначальними в загальній системі бухгалтерського обліку. При цьому облік, зокрема в частині управлінського обліку, не обмежується лише самим обліком витрат на прогнозування, економічний аналіз калькулювання. Облік витрат на виробництво, нормування, планування, регулювання, контроль витрат виробництва та собівартості в вартісних показниках, регламентованих в нормативних документах. Його зміст більш ширший, виходячи з економічної суті собівартості та витрат, виходячи з вимог щодо управління господарськими процесами на підприємствах в умовах ринку.

У другому розділі **«Фінансовий стан та організація бухгалтерського обліку підприємства»** досліджено організаційно-правові засади діяльності підприємства, стан облікової політики та організації бухгалтерського обліку на підприємстві, та розглянуто фінансовий стан діяльності підприємства.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Райз-Схід» є самостійним господарчим, статутним об'єктом, що має права юридичної особи і здійснює виробничу, науково-дослідницьку і комерційну діяльність з метою отримання прибутку.

Товариство створене з метою отримання прибутку шляхом виробництва сільськогосподарської продукції та продукції її переробки, а також для задоволення суспільних потреб у промислових товарах і товарах народного споживання; здійснення продажу населенню та організаціям якісних товарів, надання кваліфікованих платних послуг; сприяння зростанню кооперації вітчизняних промислових і торгівельних підприємств із зарубіжними організаціями і фірмами; утворення спільних торгових, виробничих підприємств; розвитку інвестиційної, комерційної та виробничої діяльності.

Організація бухгалтерського обліку на підприємствах – це система методів, способів і заходів, які забезпечують оптимальне функціонування такого обліку на подальший його розвиток. Така організація полягає в цілеспрямованому впорядкуванні та вдосконаленні механізму, структури та процесів бухгалтерського обліку.

Бухгалтерія – є самостійним структурним підрозділом підприємства та підпорядковується керівнику підприємства, в межах її повноважень. Діяльність бухгалтерії на підприємстві регламентується внутрішнім розпорядчим документом, а саме «Положенням про бухгалтерію»

Облікова політика як складова частина економіко-правової та фінансової системи управління повинна розроблятися кожним підприємством, зареєстрованим у встановленому законодавством порядку. Основна мета облікової політики - забезпечити отримання достовірної інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, необхідні для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття відповідних рішень. Формування облікової політики підприємства здійснюється спеціальними фінансовими директорами, головним бухгалтером

та іншими вповноваженими особами.

Наказ про облікову політику є одним з перших документів, які використовуються податковою інспекцією, аудиторськими фірмами та іншими відповідними службами при перевірці діяльності підприємства.

Правильність обліку та контроль за веденням обліку витрат виробництва продукції зернових культур на кожному підприємстві забезпечується розділом в наказі про облікову політику (рис. 2).

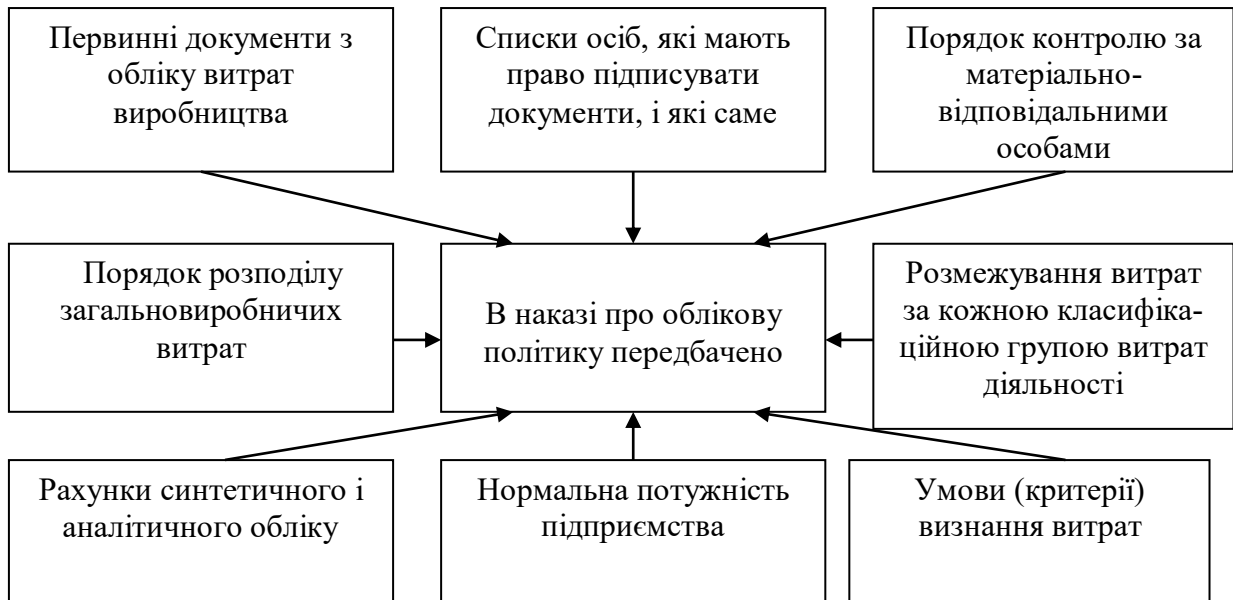

Рис. 2. Основні положення з витрат виробництва продукції зернових культур, що наведені в наказі про облікову політику

Чітке виконання зазначених аспектів облікової політики дасть змогу забезпечити одержання достовірної інформації про стан розрахунків підприємства, результати його діяльності, що є необхідною для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття відповідних рішень.

Для чіткої організації виробництва та планування роботи з метою раціонального розподілу праці на підприємствах будь – якої форми власності, в установах та організаціях розробляються посадові інструкції.

Аналіз фінансово-економічного стану є важливим складником ефективного управління формуванням, розміщенням і використанням ресурсів підприємства. Для зручності аналізу фінансового стану та фінансових результатів будь-якого підприємства необхідно розрахувати ряд показників на основі фінансової звітності

Результати горизонтального і вертикального аналізу майна ТОВ «Райз-Схід» за 2015 – 2017 рр. свідчать про наявність як позитивних, так і негативних ознак і тенденцій у майновому стані підприємства за інформацією активу балансу. До позитивних характеристик майнового стану належать такі:

– у звітному році порівняно з базовим вартість майна збільшилась на 1783127 тис. грн або на 10,5 %, що свідчить про нарощування майнового

потенціалу підприємства;

- вартість необоротних активів зменшилася на 1330564 тис. грн, або на 55,3 %;

- вартість оборотних активів збільшилася на 3113691 тис. грн або у на 21,3 %;

- оборотні активи представлені запасами вартість яких збільшилася на 1493381 тис. грн або на 70,5 %, також збільшилася вартість поточної дебіторської заборгованості на 1550717 тис. грн або на 12,7 %, значне збільшення вартості спостерігається щодо грошових коштів та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій вони зросли на 234415 тис. грн, або у 4,8 рази, що є позитивною тенденцією для підприємства бо вони є найбільш ліквідними активами підприємства;

- необоротні активи представлені основними засобами вартість яких за звітний період знизилася з 891224 тис. грн до 767273 тис. грн, що на 123951 тис. грн менше або на 13,9 %;

Вартість витрат майбутніх періодів у 2017 р. зменшилася на 182 тис. грн.

Отже, в цілому показники фінансово-економічної характеристики підприємства свідчать про наявність як позитивних, так і негативних ознак і тенденцій. Однак стан ТОВ «Райз-Схід» можна оцінити як задовільний, оскільки значна кількість як окремих показників, так і цілісних груп відповідають нормативним значенням і мають тенденцію до поліпшення.

У третьому розділі **«Організація бухгалтерського обліку витрат виробництва та виходу зернових культур»** висвітлено основні аспекти організації документування, стан організації обліку синтетичного і аналітичного обліку витрат виробництва та виходу продукції зернових культур.

Основою бухгалтерського фінансового та управлінського обліку є документування. Правильна організація первинного обліку витрат сприяє раціональному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Документи є письмовим доказом факту господарської операції. Тому жоден господарський факт не може бути відображений у бухгалтерському обліку без належного його оформлення за відповідними бухгалтерськими документами.

Синтетичний облік витрат та виходу продукції рослинництва у досліджуваному підприємстві ведуть на рахунку 23 «Виробництво», до якого відкривають субрахунок 231 «Рослинництво». За економічним змістом він належить до групи рахунків господарських процесів, за призначенням і структурою – до групи операційних, калькуляційних рахунків.

Субрахунок 231 активний на початок року, активно-пасивний протягом року. За дебетом субрахунку 231 «Рослинництво» обліковують:

- витрати минулого року під урожай поточного року (незавершене виробництво на початок звітного року);

- витрати поточного року під урожай поточного року;

- витрати поточного року під урожай майбутнього року (незавершене виробництво на кінець звітного року).

За кредитом субрахунку 231 «Рослинництво» протягом звітного року

відображають оприбуткування сільськогосподарської продукції від урожаю за плановою собівартістю.

Аналітичний облік за субрахунком 231 «Рослинництво» ведеться за видами виробництв, за статтями витрат і видами або групами продукції, що виробляється. На великих виробництвах аналітичний облік витрат можна вести за підрозділами підприємства та центрами витрат і відповідальності.

Витрати на виробництво продукції рослинництва у плануванні та обліку групуються за статтями, які підприємство визначає самостійно і затверджує Наказом про облікову політику.

Калькуляція – заключний етап обліку витрат виробництва і виходу продукції (робіт, послуг), у процесі якого групуються витрати й обчислюється собівартість продукції (робіт, послуг).

Калькулювання собівартості одиниці продукції (робіт, послуг) здійснюється для визначення ефективності запланованих і фактично здійснених агротехнічних, технологічних, організаційних і економічних заходів, спрямованих на розвиток виробництва.

Витрати на вирощування і збирання зернових культур становлять собівартість зерна, зернових відходів і соломи. Загальну суму витрат (за вирахуванням вартості соломи) розподіляють на зерно і зернові відходи пропорційно до питомої ваги повноцінного зерна, що міститься в зернових відходах.

Собівартість 1 ц зерна і зернових відходів визначають діленням витрат вирощування зернових культур на відповідну фізичну масу зерна і зернових відходів після очищення і сушіння.

Автоматизація облікової роботи на підприємстві знаходиться на досить високому рівні і в свою чергу використання локальних АРМ в автоматизації обліку виробництва продукції рослинництва, зокрема, продукції зернових культур на досліджуваному підприємстві істотно поліпшило оперативність та ефективність управлінського обліку в цілому.

У четвертому розділі **«Організація і методика аудиту виробництва продукції зернових культур»** узагальнено організаційно-інформаційну методику аудиту та результатів аудиторського дослідження щодо витрат виробництва та виходу продукції зернових культур.

Метою аудиту виробничих витрат, зокрема, витрат на виробництво продукції зернових культур – є висловлення незалежної думки аудитора щодо підтвердження достовірності формування витрат, виходу продукції та правильності відображення їх в обліку, встановлення достовірності даних первинних документів щодо витрат, повноти та своєчасності їх відображення в облікових реєстрах, відповідності методики обліку витрат чинним нормативним актам, а також виявлення резервів для збільшення випуску продукції.

Отже, здійснення якісного й ефективного аудиту витрат виробництва продукції зернових культур забезпечує прибутковість підприємства, інформаційну прозорість різних напрямів господарської діяльності та виживання в конкурентному середовищі.

Аудиторська перевірка витрат на виробництво є одним з трудомістких процесів в аудиторській діяльності, вимагає великої зосередженості, знань нормативних та інструктивних матеріалів з подальшими змінами, а також особливостей правильного обчислення виробничих витрат в окремих видах господарської діяльності підприємства.

Джерелами інформації для формування аудиторських доказів у процесі аудиту витрат є також реєстри бухгалтерського обліку: відомості про витрати на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг), картки за замовленнями, розрахункові таблиці (розподілу заробітної плати, відрахувань на соціальні потреби, послуг допоміжних виробництв, розрахунку амортизації основних засобів, зносу МШП), відомості розподілу загальновиробничих витрат, відомість зведеного обліку витрат на виробництво

Документальне оформлення аудиторської перевірки проводиться на підставі статей 7, 21 Закону України «Про аудиторську діяльність». Документальне оформлення аудиту складається із двох видів документів: робочого та підсумкового.

Робочі документи – це записи, в яких аудитор фіксує використані процедури, тести, отриману інформацію і висновки, винесені в результаті аудиту.

За результатами проведеної аудиторської перевірки аудитор має скласти аудиторський звіт або аудиторський висновок.

Аудиторський звіт – це ширший за своїм змістом документ, що складається відповідно до угоди аудитора і замовника. Його складають тільки для замовника, тоді як аудиторський висновок надається широкому колу користувачів.

ВИСНОВКИ

На всіх етапах розвитку сільського господарства одним із основних напрямів є виробництво продукції рослинництва, а обґрунтування заходів щодо його стабілізації і підвищення ефективності – загальнодержавним завданням.

Виробництво є одним із основних процесів господарської діяльності підприємства. У процесі виробництва використовують природні ресурси, сировину, матеріали, паливо, енергію, трудові ресурси, основні засоби і одержують готову продукцію, яку потім реалізують. Характерною особливістю цього процесу є формування витрат виробництва продукції, що становлять її виробничу собівартість. До витрат виробництва відносять витрати, обумовлені технологією виробництва, які перебувають у залежності від обсягу випущеної продукції і складають її речову основу.

Рослинництво є важливим сектором економіки держави та джерелом прибутків суб'єктів підприємницької діяльності, а як галузь економіки характеризується низкою особливостей. З одного боку – це вплив природних факторів, з іншого – соціальні, які необхідно враховувати при організації бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік є важливим джерелом інформації про виробничу і

фінансово-господарську діяльність підприємств, яка використовується для прийняття оперативних, тактичних і стратегічних управлінських рішень. Виконана випускна робота дозволила зробити наступні висновки.

1. Витрати – це використані у процесі виробництва різні речовини і сили природи на виготовлення нового продукту праці. В умовах товарного виробництва грошовий вираз суми витрат на виготовлення конкретного продукту називають собівартістю. Зміст термінів витрати і собівартість поєднується в понятті витрати виробництва.

2. Згідно Наказу про облікову політику, витрати в бухгалтерському обліку відображаються з урахуванням норм, установлених П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 30 «Біологічні активи» та Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001 р. Здійснені витрати класифікувати відповідно до затвердженого переліку адміністративних витрат, витрат на збут, інших витрат операційної діяльності та фінансових витрат.

3. Згідно П(С)БО 16, витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Витратами визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.

4. Аналіз фінансово-економічного стану є важливим складником ефективного управління формуванням, розміщенням і використанням ресурсів підприємства.

5. Усі записи у бухгалтерському обліку про витрати і вихід продукції в галузі рослинництва проводять на підставі відповідних первинних документів, таких як: Табелі обліку робочого часу, облікові листи тракториста-машиніста, Акт витрати насіння і садивного матеріалу, Акт про використання мінеральних, органічних і бактеріальних добрив, отрутохімікатів і гербіцидів, реєстр відправки зерна та іншої продукції з поля, путівка на вивезення продукції з поля, талони шофера, комбайнера, реєстр приймання зерна та іншої продукції, відомість руху зерна та іншої продукції та ін.

6. Синтетичний облік витрат виробництва продукції зернових культур ведуть на рахунку 23 «Виробництво», до якого відкривають субрахунок 231 «Рослинництво».

Аналітичний облік за субрахунком 231 «Рослинництво» ведеться за видами виробництв, за статтями витрат і видами або групами продукції, що виробляється у Виробничому звіті № 10.3 с.-г.

Отже, підводячи підсумок проведених робіт, господарству можна було б дати такі пропозиції:

- деталізувати питання щодо обліку витрат рослинництва в Наказі про облікову політику підприємства;
- посилити контроль за станом обліку витрат та оприбуткуванням продукції рослинництва, проводячи у встановлені строки внутрішній аудит працівниками бухгалтерії;
- переглянути всі статті витрат, які формують собівартість продукції рослинництва в управлінському обліку для зниження собівартості продукції;
- удосконалити систему управління витратами на підприємстві та по підрозділах, що сприятиме створенню системи обліку та управління виробництвом відповідно до вимог ринкового середовища;
- здійснювати контроль за впровадженням у виробництво нових технологій, пропозицій за результатами проведення економічного аналізу господарства.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

1. Кужельва Ю. М. Організація бухгалтерського обліку виробництва продукції зернових культур / Ю. М. Кужельва // Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 жовтня 2018 р. - Полтава : ПДАА, 2018. - С. 290 - 292.
2. Кужельва Ю. М. Актуальні аспекти аудиту витрат на виробництво / Ю. М. Кужельва, В. Р. Яковенко // Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 жовтня 2018 р. - Полтава : ПДАА, 2018. - С. 336 – 338.

Анотація

Кужельова Ю. М. Методика й організація бухгалтерського обліку та аудит виробництва продукції зернових культур. – Рукопис.

Дипломна робота на здобуття кваліфікації «Магістр обліку і оподаткування». Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування». Спеціальність 071 «Облік і оподаткування». – Полтавська державна аграрна академія, Полтава, 2018.

Дипломна робота присвячена дослідженню теоретичного та практичного аспектів методики й організації бухгалтерського обліку та аудиту витрат виробництва продукції зернових культур.

У результаті дослідження узагальнено економічний зміст поняття «витрати виробництва», проведено оцінку сучасного стану нормативно-

правового регулювання обліку виробничих витрат, узагальнено методи обліку витрат, що наведені в економічній літературі та використовуються в зарубіжній і вітчизняній практиці.

Ключові слова: витрати виробництва, методи обліку витрат, прямі виробничі витрати.

Kuzhelova Yu. M. Methodology and organization of accounting and auditing of production of grain crops. - The manuscript.

Diploma work for the qualification "Master of Accounting and Taxation". Educational and professional program "Accounting and taxation". Specialty 071 "Accounting and taxation". - Poltava State Agrarian Academy, Poltava, 2018.

The thesis is devoted to the study of theoretical and practical aspects of the methodology and organization of accounting and auditing of production costs of grain crops.

The study summarizes the economic content of the concept of "production costs", assesses the current state of regulatory and accounting regulation of production costs, generalized methods of accounting for costs, which are given in the economic literature and used in foreign and domestic practice.

Key words: production costs, cost accounting methods, direct production costs.